

Pestpreventie- beleid

INLEIDING: WAAROM EEN PESTPREVENTIEBELEID?	3
WAT IS PESTEN?	4
Pesten of plagen?	4
Voorbeelden van pestgedrag.....	4
Openlijk of direct pesten.....	4
Verborgen of indirect pesten	4
Digitaal pesten	4
PESTEN IS EEN PROBLEEM VAN IEDEREEN.	5
Het gepeste kind.....	5
Mogelijke signalen van gepeste kinderen	5
De pesters	6
Mogelijke dieper liggende oorzaken van pestgedrag	6
De zwijgende groep (meelopers en andere leerlingen)	7
De leerkracht	7
De ouders	8
Aanbevelingen voor ouders	8
Interne contactpersonen	8
Websites over pesten	8
WAT DOEN WE OP DE MEULENRAKKERS?	9
Doel van dit pestpreventiebeleid:.....	9
Voorwaarden.....	9
Preventieve werking door expliciet gedrag.....	9
Leefregels.....	9
Begin schooljaar	10
Kinderen en hun Sociale Talenten	10
SCOL	10
Expliciteren	10
Interne contactpersonen	10
Gastlessen	10
Trainingen	10
ALS PESTGEDRAG TOCH VOORKOMT	11
De school hanteert het volgende stappenplan:	11
1. Algemene verantwoordelijkheid van de school	11
2. Acties door de leerkracht	11
3. Inschakeling intern contactpersoon	11
4. Gesprek met ouders door leerkracht en intern contactpersoon	12
5. Inschakeling directie.....	12
6. Inschakeling College van Bestuur	12
VERSLAGLEGGING PROCEDURE PESTPREVENTIEBELEID	13

Inleiding: waarom een pestpreventiebeleid?

Pesten is een universeel verschijnsel dat overal ter wereld voorkomt: verbaal, fysiek en de laatste tijd zeker ook via digitale media. De gevolgen zijn voor degenen die gepest worden vaak ingrijpend en niet goed te praten.

Daarom is iedere school in Nederland wettelijk verplicht om aan te geven hoe pestgedrag wordt aangepakt. En vooral ook: hoe we pesten proberen te voorkomen.

In ons schoolplan staat beschreven dat we een positief pedagogisch klimaat op school erg belangrijk vinden, omdat kinderen zich alleen optimaal kunnen ontplooiën en ontwikkelen in een sociaal veilige omgeving. Ons hele handelen is daarop gericht: we willen een veilig klimaat en prettige werksfeer bevorderen in de klas en op het schoolplein, waarbij respect en vertrouwen uitgangspunten zijn.

We hechten dus veel waarde aan het bouwen van een positieve werkplek voor kinderen en leerkrachten. Dat betekent dat we ons focussen op wat goed gaat en welk positief gedrag we willen zien. We proberen te signaleren waar het mis gaat en grijpen in zonder meteen te straffen of te beschuldigen. Ook geven we kinderen handreikingen om zich bewust te worden van hun eigen gedrag en het gedrag van de mensen om zich heen.

We gaan er vanuit dat ze dan vaak in staat zijn zelf oplossingen aan te dragen om gezamenlijk het pesten te stoppen. En wanneer het pesten dan nog niet stopt, is het onze verantwoordelijkheid en taak om in te grijpen.

In dit pestpreventiebeleid vertellen we hoe een en ander concreet vorm heeft gekregen. We zetten daarbij in op preventief handelen.

De implementatie van dit beleidsstuk wil een belangrijke aanzet zijn om te komen tot een breed gedragen, preventief beleid op het gebied van pestgedrag binnen onze school. Het beleidsplan geeft duidelijkheid en eenduidigheid, waarop we het pestgedrag van kinderen in voorkomende gevallen benaderen.

Het stuk richt zich op alle vormen van pestgedrag die zich binnen of in de directe omgeving van de school voordoen.

Directie en team zijn samen verantwoordelijk voor de uitvoering van de inhoud van dit beleidsplan. Het beleidsplan is in overleg met de medezeggenschapsraad vastgesteld.

De inhoud zal worden gecommuniceerd met de ouders van de leerlingen van onze school en tevens met de ouders die verantwoordelijk zijn voor de leerlingen die overblijven in de middagpauze. Dit om de continuïteit en eenduidigheid te waarborgen.

Wat is pesten?

Pesten of plagen?

Plagen is onschuldig, pesten is gemeen. Iemand een duw geven kan plagen zijn, maar ook pesten. Het is plagen als je er allebei om kunt lachen. De ene keer plaagt de een en de andere keer plaagt de ander. Door te plagen leren kinderen conflicten op te lossen. Het hoort bij de ontwikkeling.

We doen allemaal wel eens iets wat een ander niet bevalt, al dan niet per ongeluk. Als plagen echter structureel wordt, heet het pesten. We spreken dus van pestgedrag als dezelfde leerling regelmatig en systematisch bedreigd en geïntimideerd wordt.

Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en bedreigend. Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen – niet alleen de gepeste - aan en pestgedrag dient dan ook door iedereen serieus te worden genomen. Alle teamleden hebben een taak om – samen met ouders en leerlingen – het pesten tegen te gaan.

Leerlingen moeten weten dat ze hulp kunnen krijgen van leerkrachten en hierom durven vragen. Zowel leerkrachten als ouders dienen oog te hebben voor signalen van leerlingen. Op school kan dit in de vorm van klassengesprekken, aandacht voor de groeps sfeer en het functioneren van individuele leerlingen in de groep. Gemaakte afspraken dienen te worden nagekomen.

Voorbeelden van pestgedrag

Openlijk of direct pesten

- Fysiek: slaan, vechten, duwen, spugen, schoppen, krabben, bijten en aan de haren trekken.
- Verbaal: schelden, uitlachen/belachelijk maken, vervelende bijnamen geven, vervelende briefjes.
- Intimidatie: achtervolgen, opjagen, opwachten, opsluiten, klem zetten/rijden.
- Chanteren: dwingen om geld/spullen af te geven.
- Stelen/vernielen: spullen afpakken, kapot maken, bekliederen, verstoppertje spelen, banden lek prikken.

Verborgene of indirect pesten

- Iemand buiten sluiten.
- Smoezen; roddelen.
- Niet praten met iemand, negeren.
- Isolatie: uitsluiten van activiteiten, bv. sporten of feestjes.

Digitaal pesten

- In een chat/whatsapp uitschelden en/of treiteren.
- Via webcam iets doen wat een ander niet wil zien.
- Dreigende of nare sms'jes, whatsappjes, foto's of filmpjes sturen.
- Iemand voor gek zetten via foto's of filmpjes op internet.
- Versturen van virussen.
- Voortdurend blokkeren van één persoon tijdens chatten.

een veilig gevoel

Pesten is een probleem van iedereen.

Pesten is niet alleen het probleem van de pester en de gepeste. Uiteindelijk is iedereen betrokken: de groep, de leerkracht en de ouders.

Het is belangrijk om alle partijen aandacht te geven. Als leerkracht heb je de taak om het op te nemen voor de gepeste, maar ook de pester heeft een probleem dat opgelost dient te worden. Hiervoor is zeker ook aandacht nodig.

Het is ook gebleken dat in groepen waar het vertrouwen, respect en gevoel van gelijkwaardigheid positief is, minder vaak pestgedrag voorkomt.

Het gepeste kind

Sommige kinderen hebben een grotere kans om gepest te worden dan anderen. Dit kan o.a. hebben te maken met vertoond gedrag, uiterlijkheden of de wijze waarop gevoelens worden beleefd en de manier waarop dat geuit wordt.

Vaak wijkt het kind af van een of andere groepsnorm ('vreemde' sport of hobby, uitblinken of achterblijven), wat overigens geen enkel excuus mag zijn voor de pester om de ander te pesten!

Het kan ook omgekeerd gebeuren dat een kind dat goed lijkt te liggen in de groep ineens doelwit wordt.

De tolerantiegrens van kinderen is verschillend: waar de een gemakkelijk dingen van zich af laat glijden, maakt de ander een kwetsbare indruk en wordt slachtoffer.

Uit onderzoek blijkt dat kinderen vaak gepest worden in situaties waarin pesters al de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen. Er is dan eigenlijk al sprake van een onveilige situatie, waarbinnen een pester de kans krijgt zich te manifesteren en zich daarin ook nog verder kan ontwikkelen.

De aanleidingen voor pestgedrag kunnen heel divers zijn: kinderen die herhaaldelijk gepest worden, zijn gemiddeld fysiek zwakker (bij jongens vaak een zwakke motoriek), kunnen zich minder goed verdedigen, hebben weinig vrienden en voelen zich eenzaam.

Veel kinderen die worden gepest hebben moeite en/of angst zich weerbaar op te stellen en missen een aantal sociale vaardigheden. Uit schaamte of angst durft het kind er niet over te praten thuis.

Maar dit mag zeker niet uitlokken tot pestgedrag! En pestgedrag mag hierom ook nooit worden gebagatelliseerd of goed gepraat..!

Mogelijke signalen van gepeste kinderen

- Gaat niet spelen met andere kinderen. Heeft geen of weinig vrienden.
- Schoolresultaten worden minder.
- Gaat niet graag naar school.
- Heeft lichamelijke klachten.
- Raakt regelmatig materiële zaken kwijt, bijvoorbeeld een etui.
- Heeft moeite zich voor de groep te uiten of uit zich juist in extreme mate.
- Lijkt onzeker, angstig en verdrietig.
- Blijft in de buurt van leerkrachten.
- Heeft verwondingen zoals schrammen en kneuzingen.
- Klaagt voor schooltijd over hoofdpijn, misselijkheid.
- Kiest onlogische weg naar school.
- Slaapt slecht en heeft nachtmerries.
- Plotseling begin van bedplassen of opnieuw gaan bedplassen.

De pesters

Kinderen die pesten zijn vaak fysiek of verbaal wel de sterkeren uit de groep.

Pesters lijken in eerste indruk populair te zijn in een klas, maar ze dwingen hun populariteit in feite af door te laten zien hoe sterk ze zijn en wat ze allemaal durven. Met het vertoonde pestgedrag gaat ze dat gemakkelijk af en ze krijgen andere kinderen mee bij het gedrag naar een slachtoffer.

Het profiel van de pester is vaak gericht op zelfbevestiging: hij ziet zichzelf als een slimme durfal die dat ook bij herhaling laat merken.

Mogelijke dieper liggende oorzaken van pestgedrag

- Problematische thuissituatie.
- Onpedagogisch klimaat in de klas met spanningen, machtsstrijd, een autoritaire leerkracht.
- Pesters hebben niet altijd door dat ze een ander veel pijn en verdriet doen door te pesten. Ze kunnen zich niet goed inleven in een ander en hebben weinig respect voor de grenzen van anderen.
- Het kan lijken alsof de pester altijd "cool" is. Maar dat is niet zo, een pester kan zich van binnen ongelukkig en alleen voelen. Of hij/zij heeft weinig zelfvertrouwen, gevoel van incompetentie (slechte cijfers) of van weinig autonomie en probeert door te pesten stoer over te komen. Hij zoekt naar macht en bevestiging van de groep.
- Het komt zelfs regelmatig voor dat een pester in een andere situatie zelf slachtoffer is (geweest). Om te voorkomen weer het mikpunt van pesten te worden, kan een kind zich dan in een andere omgeving als pester gaan opstellen en manifesteren.

Kinderen die pesten kunnen zelf vaak niet meer stoppen met pesten. Ze denken dat anderen het ook leuk vinden en tegen hen opkijken, maar ze hebben niet door dat dat niet zo is.

Pesters zijn vaak helemaal niet gemeen. Thuis of met hun vrienden en vriendinnen zijn ze waarschijnlijk heel aardig, maar ze willen wel aandacht of erbij horen. Dat doen ze door de baas te spelen, anderen buiten te sluiten of over anderen te roddelen. Zo krijgen ze het gevoel dat zij er zelf wel bij horen en dat ze populair zijn.

De pester durft in zijn eentje niet te pesten en daarom heeft hij/zij vaak een groepje kinderen om zich heen. De kinderen die bij zo'n pester horen, zijn zelf vaak ook bang dat ze gepest worden. Door vrienden te zijn met de pester, hopen ze dat ze zelf niet worden gepest of dat er over hen geroddeld wordt.

Meisjes pesten minder openlijk dan jongens en vaak op een subtielere manier, waarbij de uitdaging naar het gezag ter plekke niet echt aan de orde is. Ze pesten meer met woorden, maken geniepige opmerkingen of sluiten andere kinderen buiten door middel van groepsvorming. Fysiek geweld komt bij deze groep pesters veel minder voor.

Overigens hebben ook pesters op termijn last van hun pestgedrag; door hun verkeerde (beperkte) sociale vaardigheden hebben ze vaak moeite om vriendschappen op langere termijn op te bouwen en te onderhouden op andere gronden dan die van macht en het delen in die macht.

Pesters maken een abnormaal sociale ontwikkeling door met de nodige gevolgen voor de pester zelf.

De zwijgende groep (meelopers en andere leerlingen)

Bij pesten is er ook altijd een zwijgende middengroep. Ze hebben niet in de gaten dat er gepest wordt. Of ze merken het wel en keuren het af, maar houden hun mond en doen niks. Maar het kan ook zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en denken daardoor in populariteit mee te liften met de pester in kwestie. Incidenteel kunnen zij ook meedoen met het pesten.

Kinderen die weten dat er gepest wordt en niks doen, durven dit vaak niet. Ze zijn bang om voor verklapper aangemerkt te worden en zelf slachtoffer te worden.

Dit kun je doorbreken door de volgende regel af te spreken: je mag nergens over klikken, maar als er gepest wordt, heb je het recht maar ook de plicht om dit aan elkaar, de leerkracht en ouders te vertellen. Dit noemen we GEEN klikken.

‘Blaming the victim’: het is zijn/haar eigen schuld

De omstanders hebben dan de neiging om het slachtoffer (gedeeltelijk) de schuld te geven. Het past niet in ons beeld van een rechtvaardige wereld (wie goed doet wordt beloond), dus als je wordt gepest, is daar vast een reden voor.

De enige oplossing is heel duidelijk maken dat niemand heeft gevraagd om slachtoffer van geweld (wat pesten ook is) te worden.

Het blijkt dat het mobiliseren van deze middengroep een positieve invloed heeft op het stoppen van pesten. Je maakt de kinderen mee verantwoordelijk en dan blijkt dat zij goed in staat zijn zelf met oplossingen te komen.

Ook ouders van kinderen die niet direct bij het pesten zijn betrokken, kunnen meer afstand nemen van het pestprobleem en zijn daardoor beter in staat duidelijk te maken aan hun kind dat er iets aan het pesten gedaan moet worden.

De leerkracht

Het is gebleken dat in groepen waarin een positief open klimaat heerst er minder gepest wordt. De leerkracht heeft een voorbeeldfunctie. Hij/zij is verantwoordelijk voor een veilig klimaat in de klas. Voorkomen is beter dan genezen.

De leerlingen voelen zich geaccepteerd en gerespecteerd, in eerste instantie door de leerkracht. Maar ook door de medeleerlingen. Leerkrachten kunnen bewust of onbewust signalen uitzenden over het afwijkende uiterlijk of gedrag van een kind.

Handhaven van orde en duidelijk stelling nemen tegen pesten horen ook bij het scheppen van een veilig klimaat.

Wanneer de leerkracht merkt dat er signalen van pesten zijn, moet hij/zij ingrijpen.

Er kan worden gestart met een klassengesprek over pesten en worden aangegeven dat kinderen altijd moeten melden als er gepest wordt. Dat is geen klikken.

Als er pesten gemeld wordt, is het van groot belang dat de leerkracht uitgaat van de beleving van de leerling: als de leerling bepaald gedrag als pesten ervaart, zal de leerkracht dit serieus moeten nemen en zijn oordeel niet mee laten wegen (hierbij lettend op de gevoeligheid van een leerling, waar de een zijn schouders voor ophaalt kan datzelfde voor de ander als kwetsend ervaren worden).

In gesprekken is het van belang dat de leerkracht zich wat terughoudend (open vragen, het kind zelf mee laten denken en medeverantwoordelijk maken) opstelt als het gaat om het vinden van een oplossing van het probleem.

De ouders

Ook ouders hebben een rol bij het signaleren en aanpakken van pesten. Zowel de ouders van de gepeste kinderen als van de pestende kinderen.

Aanbevelingen voor ouders

- Ga er vanuit dat de school in principe het beste met uw kind voor heeft.
- Als u vermoedt dat uw kind gepest wordt, neem dan contact op met school. Voor leerkrachten is het vaak niet eenvoudig om pesters te herkennen. De slachtoffers zijn meestal makkelijker te herkennen. Maar desondanks moeten die dan meestal toch nog zelf (of hun ouders) aan de bel trekken.
- Snelle actie: hoe langer het pesten duurt, hoe moeilijker het te stoppen is en hoe slechter het is voor de ontwikkeling van uw kind. Kinderen zwijgen soms lang vanuit schaamte of angst. Daarom is het belangrijk dat de school snel actie onderneemt als er gepest wordt.
- Als ouder bent u zelf waarschijnlijk emotioneel. Besef dat school wil helpen. Ga in gesprek en bij voorkeur in eerste instantie met de leerkracht. Ga niet zelf op school de pestende kinderen aanpakken. Hiermee vergroot u het probleem. Probeer wel achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Vertel uw kind dat u contact opneemt met de school. Het kan zijn dat uw kind dit niet wil. Luister hiernaar maar vertel ook dat u wel gaat praten omdat er hulp nodig is. Houd de communicatie met uw kind open en maak duidelijk dat u achter de benadering van de school staat.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde komt aan het pesten en stimuleer uw kind voor zichzelf (en anderen) op te komen. Geef zelf het goede voorbeeld.
- Het kan ook zijn dat u benaderd wordt door de ouder van een ander kind. Vat dat niet meteen op als een aanval. Besef dat er iets aan de hand is en dat je samen verantwoordelijk bent om het op te lossen. Ook hier geldt: komt u er samen niet uit, neem dan contact op met school.
- Maak goede afspraken met de kinderen over wat ze doen op internet, hoe ze zich uiten en wat ze delen met wie. Laat ze vervelende ervaringen vertellen aan iemand die ze vertrouwen.
- Probeer het (zelf)respect te vergroten door positieve benadering (complimenteren).
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een (team)sport.

Interne contactpersonen

Als het pesten ondanks de aanpak van de leerkracht niet stopt, worden de interne contactpersonen ingeschakeld. Zij bepalen (in overleg) wat nodig is.

Websites over pesten

- www.pestweb.nl
- www.stoppestennu.nl/pesten
- www.mediawijsheid.nl/online-pesten
- www.nji.nl/Pesten-Praktijk-Wat-werkt
- www.noblame.nl

Wat doen we op De Meulenrakers?

Doel van dit pestpreventiebeleid:

Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen en met plezier naar school gaan, opdat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen in een sfeer van wederzijds respect en vertrouwen. We willen een positief schoolklimaat creëren; pesten hoort hierin niet thuis en onze taak is dus allereerst: voorkomen.

Voorwaarden

- ❑ Pesten moet als gezamenlijke verantwoordelijkheid gezien worden door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en ouders/verzorgers.
- ❑ De school moet een preventieve instelling hebben t.a.v. pestproblemen o.a. door het gebruik van de methode 'Kinderen en hun Sociale Talenten', het uitdragen van de leefregels en het bespreekbaar maken in de groep: door/voor de leerling, ouders en leerkracht.
- ❑ De leerkrachten moeten – in samenwerking met ouders – alert zijn op signalen die duiden op pestgedrag en daarin duidelijk stelling nemen: pesten wordt niet getolereerd!
- ❑ Regels en afspraken zijn duidelijk bekend bij kinderen en volwassenen; zij kunnen elkaar daarop aanspreken in ongewenste situaties.
- ❑ De voorbeeldfunctie van leerkrachten en ouders is van groot belang: samen moeten we een klimaat scheppen waar duidelijkheid is over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. We dienen dit zelf ook uit te dragen.
- ❑ Wanneer het pestgedrag ondanks alle inspanningen de kop op blijft steken, beschikt de school over een stappenplan zoals beschreven op blz. 11-12.
- ❑ Leerkrachten, medezeggenschapsraad, directie en bevoegd gezag onderschrijven gezamenlijk dit pestpreventiebeleid.
- ❑ Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan kunnen ouders gebruik maken van de klachtenprocedure (zie punt 5.8 uit de bovenschoolse schoolgids van de Lowys Porquinstichting).

Preventieve werking door expliciet gedrag

Leefregels

Door kinderen en leerkrachten zijn in 2014 de volgende vier leefregels opgesteld:

*we zijn te vertrouwen;
iedereen telt mee;
problemen los je op door er samen over te praten;
we letten op wat we doen en wat we zeggen.*

Deze leefregels zijn binnen de school onder andere gevisualiseerd op de wieken van een molen die in de centrale aula van de school staat.

De leefregels worden zoveel mogelijk ingebed in de thema's van 'Kinderen en hun Sociale Talenten'.

Het team toont hierin voorbeeldgedrag en we spreken elkaar aan als we merken dat afspraken niet worden nagekomen.

Begin schooljaar

In het begin van het schooljaar worden de leefregels van de school expliciet besproken. Ook wordt het verschil tussen plagen en pesten aangegeven, waarbij duidelijk wordt gesteld dat pesten altijd gemeld moet worden en niet moet worden gezien als klikken, maar als hulp bieden of vragen. Dit is de verantwoordelijkheid van alle medeleerlingen.

Kinderen en hun Sociale Talenten

Op school werken we met de methode 'Kinderen en hun Sociale Talenten'. Volgens de principes en uitgangspunten van deze methode wordt gedrag aan de orde gesteld via thema's die elk in principe ruim een maand centraal staan door de hele school.

Via het Infobulletin van de school worden de ouders ook maandelijks op de hoogte gesteld van het actuele thema, opdat ze er thuis ook op kunnen inspelen.

SCOL/KIJK!

Elk leerjaar wordt de SCOL-vragenlijst ingevuld: van groep 3 t/m 8 door de leerkracht(en) en vanaf groep 6 ook door de leerlingen. Op die manier wordt de sociale competentie van de leerlingen systematisch in beeld gebracht. Waar nodig wordt een individueel of gezamenlijk actieplan gekoppeld aan het groepsplan.

Voor de groepen 1/2 wordt KIIJK! gehanteerd voor observatie van sociaal-emotionele aspecten.

Expliciteren

Pestgedrag wordt expliciet besproken met de betrokken leerlingen, of in individueel verband of in groepsverband.

Verdere regels en afspraken (waaronder het niet gebruiken van telefoons e.d. in de klas en op het schoolplein) worden toegepast volgens het document 'schoolregels'.

Dit document ondergaat in het schooljaar 2015-2016 een update.

Interne contactpersonen

De Meulenridders heeft twee interne contactpersonen bij wie kinderen terecht kunnen met wat ze elders niet durven weg te leggen. Elk schooljaar bezoeken de interne contactpersonen alle groepen om over hun werk wat meer te vertellen en dat kinderen bij ze terecht kunnen.

Er hangt een brievenbus in de school waar kinderen middels een briefje zich kunnen uiten.

Gastlessen

Incidenteel komen externe instanties binnen de school om daar expliciet zaken als digitaal pesten en groepsdruk aan de orde te stellen (bv. Bureau Halt, bibliotheek) en lessen mediawijsheid te geven.

Trainingen

Indien wenselijk worden psycho-fysieke trainingen aangeboden als Rots en Water (extern) en Sova (zowel intern als extern) om kinderen zich veiliger te laten voelen en steviger in hun schoenen te laten staan. Hierbij staan o.a. centraal: stevig staan, opkomen voor jezelf, inzetten van houding, uitstraling en stemgebruik, eigen grenzen voelen, stellen en die van de ander respecteren, jezelf verdedigen en ontspannen, samenwerken en omgaan met groepsdruk en stress.

Door deze trainingen wordt gestimuleerd dat kinderen verschillende (conflict)situaties beter het hoofd bieden, op de juiste manier reageren, gevoelens beter begrijpen en onder woorden, meer tolerantie en begrip tonen, beter samenwerken, voor hun mening durven uitkomen en door dit alles minder pestgedrag vertonen.

Als pestgedrag toch voorkomt...

De school hanteert het volgende stappenplan:

1. Algemene verantwoordelijkheid van de school

Directie en teamleden hebben voldoende informatie over pesten in het algemeen en volgen de aanpak zoals beschreven in het pestpreventiebeleid.

2. Acties door de leerkracht

A. *Steun aan zowel de leerling die gepest wordt als de pester*

Het probleem wordt serieus genomen en er wordt uitgezocht wat er precies gebeurt. Vervolgens wordt, zowel met de gepeste als met de pestende leerling, overlegd over mogelijke oplossingen.

- ✓ Praten (met elkaar, ook pester en gepeste samen); open, luisterende houding voor het probleem; zoeken naar de reden van het pesten.
- ✓ Praten met de ouders van zowel de gepeste als de pestende leerling (*zie ook pagina 8*).
- ✓ Waakzaam zijn en preventief proberen te handelen met aanhalen van school- en leefregels.
- ✓ Afspraken maken m.b.t. gedragsverandering en die regelmatig evalueren; laten (in)zien hoe je met pesten kunt omgaan.
- ✓ Het gepeste kind laten inzien waarom een kind pest en de pester zich bewust laten worden wat het effect van pestgedrag is voor de gepeste (spijtreactie).
- ✓ Nagaan welke oplossing beiden zelf willen (bv. in een stelopdracht).
- ✓ Sterke, leuke kanten van zowel gepeste als pester benadrukken en complimenteren bij goede reacties en het zich houden aan afspraken.
- ✓ Het gepeste kind niet overmatig beschermen; geen uitzonderingspositie creëren.
- ✓ Samen zoeken naar leuke contactmogelijkheden met andere kinderen (sportclub).

B. *Betrekken van de middengroep*

Het pesten met de klas bespreken en rol van alle leerlingen hierin benoemen. Mogelijke oplossingen bedenken en over hoe de klas hieraan kan bijdragen. Regelmatige evaluatie.

C. *Documenteren*

Op het moment dat het stappenplan m.b.t. pestgedrag in werking is gezet, worden de ondernomen acties (stappen) gedocumenteerd volgens een vast format (*zie pag. 13*).

3. Inschakeling intern contactpersoon

(als bovenstaande niet genoeg oplevert)

- ✓ De intern contactpersoon heeft een gesprek met de betreffende leerlingen.
- ✓ De intern contactpersoon documenteert wat is besproken. Deze verslaglegging is vertrouwelijk en derhalve niet openbaar.

4. Gesprek met ouders door leerkracht en intern contactpersoon

(als de voorgaande acties niet blijken te werken)

- ✓ Leerkracht en intern contactpersoon voeren een gesprek met de ouders, waarbij nadrukkelijk de medewerking wordt gevraagd om een einde aan het probleem te maken. Alle door de school ondernomen activiteiten zijn vastgelegd. In het gesprek komt - indien nodig - het evt. inschakelen van (externe) hulp ter sprake.
- ✓ Afspraak voor een vervolgesprek met directie wanneer het pestgedrag nog voorkomt.

5. Inschakeling directie

- ✓ Bij aanhoudend pestgedrag kan ervoor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep binnen de school te plaatsen. Deze eventueel te nemen maatregel wordt duidelijk gecommuniceerd met de ouders.
- ✓ Bij aanhoudend pestgedrag wordt externe deskundige hulp ingeschakeld: sociale vaardigheidstraining, Jeugdgezondheidszorg, Huisarts, GGD.

6. Inschakeling College van Bestuur

- ✓ In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden en geplaatst op een andere school binnen het bestuur.
- ✓ De leerplichtambtenaar wordt op de hoogte gesteld.

Verlaglegging procedure pestpreventiebeleid

Algemeen:

Datum:

Leerkracht:

Betrokken kinderen:

1. Leerkracht gaat in gesprek met het gepeste kind:

Datum:

Wat is er gebeurd?

Welke oplossingen zijn er bedacht?

2. Leerkracht gaat in gesprek met de pester:

Datum:

Wat is er gebeurd?

Welke oplossingen zijn er bedacht?

3. Leerkracht gaat in gesprek met de betrokken kinderen:

Datum:

Hoe nu verder?

Gemaakte afspraken:

4. Leerkracht betreft de middengroep:

Datum:

Welke oplossingen zijn er bedacht?

Wat is er afgesproken?

5. Leerkracht gaat in gesprek met de ouders van het gepeste kind:

Datum:

Wie waren er aanwezig?

Wat is er afgesproken?

6. Leerkracht gaat in gesprek met ouders van het pestende kind:

Datum:

Wie waren er aanwezig?

Wat is er afgesproken?

7. Inschakelen intern contactpersoon:

Datum:

Gesprekken hebben opgeleverd:

8. Inschakelen directie:

Datum:

Genomen maatregelen:

9. Inschakelen College van Bestuur:

Datum:

Genomen maatregelen: